

Høringsnotat

Lovavdelingen
Dato: 01.04.2020
Saksnr: 20/1692
Høringsfrist: 8. april 2020

Koronaloven – spørsmål om forlengelse

1 Innledning

Midlertidig lov 27. mars 2020 nr. 17 om forskriftshjemmel for å avhjelpe konsekvenser av utbrudd av Covid-19 mv. (koronaloven) trådte i kraft 27. mars 2020. Loven gir Kongen på nærmere vilkår mulighet til å gi midlertidige forskrifter dersom lovens formål ikke kan ivaretas gjennom normal lovbehandling i Stortinget. Stortinget kan imidlertid oppheve forskrifter gitt i medhold av loven, helt eller delvis, før de trer i kraft. Se nærmere i punkt 2 nedenfor.

Loven oppheves én måned etter ikrafttreddelsen.

I dette høringsnotatet ber vi om høringsinstansenes syn på om loven bør forlenges og om det er lover som bør tilføyes eller tas ut av opplistingen i loven § 2. Samtidig foreslås en mindre endring i § 5. Det bes videre om høringsinstansenes syn på om endringen i smittevernloven § 7-12 bør forlenges.

Det hadde vært ønskelig med mer erfaring med bruk av loven før forslag om eventuell forlengelse blir sendt på høring. Det er imidlertid rent praktisk vanskelig å få til. Departementet legger vekt på at forslaget bør sendes på høring med en rimelig frist, og at Stortinget skal få tilstrekkelig tid til å behandle saken. Departementet vil også ta hensyn til erfaringer med loven i tiden etter at dette høringsnotatet er sendt ut, før en proposisjon med forslag om forlengelse eventuelt blir fremmet.

2 Gjeldende rett

Det følger av koronaloven § 2 første ledd, jf. siste ledd, at Kongen i statsråd kan fastsette midlertidige forskrifter som utfyller, supplerer eller fraviker de opplistede lovene så langt det er nødvendig for å ivareta lovens formål. Lovens formål er etter § 1 å legge til rette for forsvarlige, effektive og forholdsmessige tiltak som er nødvendig for å begrense forstyrrelsene av sentrale samfunnsfunksjoner som følge av utbruddet av covid-19, og å avhjelpe negative konsekvenser for befolkningen, næringslivet, offentlig sektor eller samfunnet for øvrig. Loven kommer ikke til anvendelse dersom formålet kan ivaretas gjennom normal lovbehandling i Stortinget.

En slik midlertidig delegasjon fra Stortinget ligger etter departementets vurdering innenfor Stortingets alminnelige delegasjonsadgang.

De lover som kan utfylles, suppleres eller fravikes, er listet opp i § 2 første ledd. Listen er uttømmende. Det er dermed ikke mulig å benytte koronaloven for å

fastsette forskrifter som utfyller, supplerer eller fraviker lover andre lover enn dem som er listet opp i § 2 første ledd.

Det følger av § 5 at forskrifter gitt med hjemmel i loven umiddelbart etter kunngjøring skal meddeles Stortinget. Dersom stortingsrepresentanter som til sammen representerer minst en tredjedel av Stortingets medlemmer, ikke kan støtte en bestemt forskrift, eller deler av forskriften, plikter Kongen straks å oppheve de aktuelle bestemmelsene. De trer da heller ikke i kraft, se nedenfor.

Fredag 27. mars ble det fastsatt 14 forskrifter i medhold av loven, seks fra Kunnskapsdepartementet om tilpasninger til lovverket på utdanningssektoren, fire fra Nærings- og fiskeridepartementet om unntak fra bestemmelser om fysisk møte i selskaper og sammenslutninger, to fra Justis- og beredskapsdepartementet om forenklinger av tiltak innenfor justissektoren og om straffegjennomføring for å avhjelpe konsekvenser av covid-19 utbruddet, én fra Helse- og omsorgsdepartementet om endringer i helselovgivningen og én fra Forsvarsdepartementet om forsvarrets operative virksomhet.

I medhold av loven § 5 meddelte stortingspresidenten at minst en tredjedel av stortingsrepresentantene ikke støttet enkelte av bestemmelsene i forskriftene fra Kunnskapsdepartementet. Disse trådte derfor ikke i kraft og ble opphevet av Kongen i statsråd 1. april. De øvrige forskriftene som ble fastsatt i statsråd 27. mars 2020, samt de delene av forskriftene fra Kunnskapsdepartementet som Stortinget ikke hadde uttrykt manglende støtte til, trådte i kraft ett døgn etter at de var meddelt Stortinget.

Det følger av § 7 at loven oppheves én måned etter lovens ikrafttredelse. Det følger videre av § 4 andre ledd at forskrifter som er fastsatt med hjemmel i § 2, faller bort når loven opphører å gjelde.

En oversikt over høringer og over vedtatte forskrifter med hjemmel i koronaloven finnes på www.regjeringen.no.

<https://www.regjeringen.no/no/tema/koronavirus/forskrifter-med-hjemmel-i-koronaloven/koronaloven-og-forskriftsendringer/id2695161/>

3 Departementets forslag

3.1 Forslag til endring i loven § 7

Forskriftene som ble vedtatt fredag 27. mars 2020, viser at koronaloven i denne tidlige fasen ivaretar et behov for raskt å få på plass nødvendige regelverksendringer, samtidig som Stortinget får utøvet sin kontrollfunksjon etter loven.

I Innst. 204 L 2019-2020 s. 10 andre spalte uttaler komiteen at den er åpen for at Stortinget kan forlenge lovens varighet dersom behovet for loven etter én måned ikke er redusert, og dersom erfaringene med loven gjør en forlengelse forsvarlig.

Etter departementets syn vil det foreligge et behov for tilpasninger til lovgivningen som en følge av utbruddet av covid-19 også etter 27. april 2020. Det foreligger også behov for at en rekke av forskriftene som allerede er vedtatt med hjemmel i loven, fortsetter å gjelde etter 27. april. For eksempel holdes de fleste generalforsamlinger og årsmøter i perioden fra april til juni, og det er derfor behov

for at forskriftene som fastsetter tilpassede regler om avholdelse av generalforsamlinger og årsmøter, fortsetter å gjelde etter 27. april.

Departementet har vurdert om behovet for tilpasninger i lovgivningen som følge av utbruddet av covid-19, kan ivaretas ved normal lovbehandling. Det antas imidlertid at det kan være vanskelig å få fremmet proposisjoner på de aktuelle områdene i tide til at Stortinget får tilstrekkelig tid til å behandle alle proposisjonene før 27. april. Det må også tas i betraktning at det er påske i denne perioden. Det antas videre at det også etter 27. april vil kunne være behov for å fastsette forskrifter med hjemmel i loven § 2.

Departementet foreslår på denne bakgrunn at lovens varighet forlenges med én måned, det vil si til 27. mai 2020, gjennom en endring i § 7. I løpet av denne perioden vil både regjeringen og Stortinget ha høstet mer erfaring med anvendelsen av loven, som kan gi grunnlag for en vurdering av om lovens varighet bør forlenges ytterligere.

Forlengelsen av varigheten av loven vil medføre at forskrifter gitt med hjemmel i lovens § 2 vil fortsette å gjelde til 27. mai 2020, med mindre forskriftene selv angir en kortere varighet eller de oppheves fordi de ikke lenger anses nødvendige. Departementet understreker at behovet for forskriftene vil bli løpende vurdert, og at de vil bli opphevet dersom behovet ikke lenger anses å være til stede.

3.2 Mulige endringer i § 2

Som nevnt ovenfor inneholder § 2 første ledd en uttømmende liste over lover som på nærmere vilkår kan utfylles, suppleres eller fravikes. Departementet ber om høringsinstansenes syn på om det er lover som bør tilføyes eller tas ut av denne listen.

3.3 Forslag til endringer i § 5

Loven § 5 første ledd fastslår at meddelelse til Stortinget skal skje umiddelbart etter kunngjøring. Kunngjøring av forskrifter vil vanligvis skje samme dag som de fastsettes i statsråd. Det vil imidlertid nødvendigvis være en tidsperiode mellom vedtakelsen av forskriftene i statsråd og kunngjøringen av forskriftene. Kunngjøringen vil skje løpende, slik at forskrifter vedtatt i medhold av koronaloventen vil kunngjøres til forskjellig tid. Det synes derfor mer hensiktsmessig at meddelelsesplikten ikke knyttes til kunngjøringstidspunktet, men til tidspunktet for vedtak i statsråd.

Tidsrammen for Stortingets vurdering av forskriftene foreslås ikke endret.

Forskrifter gitt i medhold av loven skal uansett kunngjøres i tråd med reglene i forvaltningsloven § 38.

3.4 Forlengelse av endringen i smittevernloven § 7-12

Det følger av smittevernloven § 7-12 siste punktum at lov om særlige rådgjerd under krig, krigsfare og lignende forhold (beredskapsloven) §§ 3 og 4 gjelder tilsvarende. Beredskapsloven § 3 andre ledd fastsetter at bestemmelser gitt av Kongen snarest mulig skal meddeles Stortinget. Er Stortinget ikke samlet når bestemmelsene gis, skal det øyeblikkelig sammenkalles. Videre fastslås det at bestemmelsene kan oppheves av Kongen eller Stortinget.

Det følger av henvisningen til beredskapsloven § 3 siste ledd at såfremt forskrifter gitt med hjemmel i smittevernloven § 7-12 ikke er opphevet innen 30 dager etter at de er meddelt Stortinget, skal de snarest mulig legges fram som lovforslag.

Ved vedtakelsen av koronaloven ble det også vedtatt endringer i smittevernloven gjennom nytt fjerde punktum i § 7-12 som gjorde unntak fra plikten til øyeblikkelig å sammenkalle Stortinget dersom det ikke var samlet, og til å legge fram forskriftene som lovforslag innen 30 dager dersom de ikke er opphevet, jf. koronaloven § 8. Det framgår av § 8 andre ledd at disse endringene oppheves én måned etter ikrafttredelsen av loven. Plikten til å meddele forskriftene snarest mulig til Stortinget, ble ikke endret.

Departementet antar at det er grunn til å videreføre den særlige regelen i § 7-12 fjerde punktum, innført ved koronaloven. Departementet ber om høringsinstansenes syn på dette.

4 Økonomiske og administrative konsekvenser

Forslaget har ingen økonomiske og administrative konsekvenser.